

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE
Glasilo Slovencev v Argentini

Leto LXXXI | 18. maja 2022 - Buenos Aires, Argentina | Št. 7

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

SLOVENSKO ROMANJE K MARIJI V LUJÁN

“Marija, ohrani nam katoliško vero in ljubezen do slovenskih korenin”

Spet kliče nas venčani maj! Marijina pesem je letos še posebno veselo zadonela v lujanskem svetišču, saj so od zadnjega romanja minila že tri leta. Zaradi epidemije je bilo treba ukiniti vsa množična srečanja v letih 2020 in 2021.

Sončna jesenska nedelja je vabila romarje, ki so napolnili baziliko.

Že dobre pol ure pred napovedanim začetkom se je park okoli cerkve začel polniti z družinskimi avtomobili s slovenskimi nalepkami. Kar oddahnili smo si, ko smo videli, da je “naše” vsakoletno parkirno mesto prosto. Saj veste, to je ena od zanimivosti romanja: družine vsako leto izberejo natančno isti kraj za opoldanski piknik. Ne pomnim, da bi “našega” kdaj zasedal kdo drugi.

Dobro jutro! je bil v okolici slišati slovenski pozdrav. Vsi smo hiteli v cerkev, da ne bi zamudili sv. maše in da bi, če le mogoče, našli

še kak prost sedež.

Iz oltarja sta nas sprejemali obe “naši” Mariji, brezjanska in svetogorska, ob njih pa slovenska zastava. Tudi fantje so bili že pripravljeni in so pozorno sledili Andrejki Selan Vombergar, ki je za orglami dirigirala njihovo petje.

K oltarju so stopili ministranti in mašnik, delegat dr. Jure Rode.

Geslo, ki so ga naši dušni pastirji izbrali za letošnje romanje je bilo *“Marija, ohrani nam katoliško vero in ljubezen do slovenskih korenin”*. In to je med pridigo poudaril dr. Rode, skupaj s pozdravom romarjem iz vseh koncev Argentine. In tudi tistim, predvsem bolnikom, ki se romanja niso mogli udeležiti in so tokrat obredom lahko sledili prek interneta.

Pri sv. maši je napovedoval Janez Filipič, berili sta brala Paula Grbec in Dani Grbec iz Slovenske vasi.

Čas po sveti maši je namenjen srečanju. Trg pred baziliko in parki v okolici, bližnji bari in restavracije se kar napolnijo s slovenskimi rojaki. Veselje ob srečanju je bilo tokrat še večje, saj se mnogi niso videli že od zadnjega romanja 2019.

Popoldan je bila na vrsti naša tradicionalna procesija. Romarji smo se zvrstili za križem in zastavami ter skupaj v molitvi in petju obkrožili lujanski trg. V lepi vrsti so hodili šolski otroci -skrbi nas, ker jih je znatno manj kot včasih-, mladi, družine, žene, možje, narodne noše pa tudi ministranti in duhovniki. Predlagani vrstni red procesije romarji kar sami malo prikrojimo našim željam in novejšim navadam. Spremljali sta nas podobi brezjanske in lujanske Matere božje, ki so jima mimoidoči ploskali.

Ob vrnitvi v cerkev smo peli litanije Matere božje, klic Kraljici miru je v tem času vojne

in epidemije imel še poseben pomen. Za konec pa mogočna Marija skoz' življenje, pravi simbol našega romanja. Glasna prošnja Mariji, naj usliši naše skupne klice, naj nam pomaga še naprej ohraniti vero in ljubezen do slovenskih korenin. In naj sliši tudi naše osebne prošnje: za zdravje, za družine, za mlade. Pa tudi zahvala za vse prejete milosti in dobrote.

Mladina se je na tem romanju posebno spomnila, da smo v letu 70. skupnega mladinskega dne.

Veseli smo, da smo lahko spet romali v Luján! Zato, ker čutimo, da se je s tem naše življenje vrnilo na malo bolj normalni tir. Predvsem pa zato, da smo spet začutili utrip našega skupnega slovenskega srca.

Sofi - Leila - Mariana

62. OBLETNICA DOMA V CARAPACHAY-U | *“Z vztrajnim delom proti novemu jutru...”*

1. maj – mednarodni dan dela, 18. obletnica vključitve Slovenije v Evropsko unijo, sv. Jožef delavec, pri nas pa 62. obletnica doma.... Sončen dan, modro nebo, ki je že jutraj napovedovalo, da bo lep, poseben dan. In res je bilo tako.

Pričeli smo ga z dviganjem argentinske in slovenske zastave ter petjem obeh himn. Po pozdravu in dobrodošlici predsednice, gospe Marjete Senovrnik, smo se pomaknili v dvorano za sveto mašo. Daroval jo je naš dušni pastir, msgr. Jure Rode za žive in pokojne člane doma. Po njej smo pa začeli s kulturnim delom: Predsednica je povedala, “Carapachay je pravzaprav najmanjši dom, a zaradi tega nič manj važen in dejaven kot so drugi slovenski domovi. Imamo pridne, dobre ljudi, imamo načrte, ki jih bi radi izpeljali, imamo lepe ideje za bodočnost, predvsem pa imamo voljo, močno voljo za nadaljevanje dela ...”

Predsednik Zedinjene Slovenije, Jure Ko-

mar, je zaželel veliko plodnih in ustvarjalnih let. Veleposlanik Slovenije v Argentini, Alain Brian Bergant je pozdravil, čestital, podal poročilo izida volitev v Argentini, ki so se vršile nedeljo prej ter povedal načrte veleposlaništva do konca leta. Sledil je video pozdrav ministrice za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije, dr. Helene Jaklitsch.

Slovenska vlada je leto 2022 razglasila za leto arhitekta Jožeta Plečnika in leto skladatelja in violinista Giuseppeja Tartinija.

23. januarja je minilo 150 let od rojstva arhitekta Jožeta Plečnika, ki je s svojim obširnimi opusom pomembno zaznamoval arhitekturno krajino Slovenije in tudi evropski prostor. Zaradi edinstvenega pristopa k oblikovanju stavb in prostorov je postal tudi pomemben vzor in navdih za sodobno arhitekturno produkcijo po vsem svetu. Pred kratkim so bila njegova dela vpisana na Unescov seznam svetovne kulturne in naravne dediščine, med

njimi sta cerkvi sv. Frančiška Asiškega v Šiški in sv. Mihaela na Barju, v Črni vasi. Sledil je ogled filma o njegovem delu.

8. aprila je minilo 330 let od rojstva skladatelja in violinista Giuseppeja Tartinija, ki je že od začetkov glasbenega ustvarjanja kazal veliko zanimanje za violino in tudi za glasbeno teorijo. Gledali smo kratek posnetek, precej star, a po svoje zanimiv, ter nekaj slik o njegovi rojstni hiši in še nekaj drugih zanimivih fotografij.

Od lanskega leta dalje smo se odločili, da bomo oddali priznanja zaslužnim članom doma. Letos smo ga podali gospe Pavli Petelin Korošec, ki je leta in leta skupaj z možem Francijem skrbela, da je vsak pravočasno prejel slovenski časopis. Hodila ga je iskat, ga nosila po hišah, ga razdeljevala v domu, itd. Pa ne samo to: velikokrat je tudi šivala kostume za igre ter pomagala, kjer je bilo treba.

Ohranjanje slovenskega jezika, navad, običajev, vse to je vrednota, ki se jo spleča ob-

držati, je dobrina ki je ne smemo zavreči. To skušamo pri nas v domu, vsak na svoj način in po svojih močeh, ampak vsi skupaj, kot se spodobi! In tako bomo še naprej, ne bomo pustili, da bi dom propadel. Dokler bo vsaj peščica zavednih Slovencev, bomo šli naprej ... z vztrajnim delom proti novemu jutru!»

Tako smo zaključili kulturni del praznovanja. Gostje so se pomaknili na dvorišče kjer smo jih pogostili z medico in slaniki, potem smo pa bili deležni okusnega kosila, ki so ga pripravile ga. Ani Klemen Boltežar in pridne pomočnice; med kosilom smo lahko gledali slike zgodovine našega doma na velikem ekranu, ki je bil postavljen na odru.

Zaključili smo slavlje ob prijetnem klepetu, z veseljem in hvaležnostjo do vseh, ki so pripomogli k uspehu praznovanja. Naj Bog vsem bogato poplača!

Slovenski dom Carapachay

RUDAR V SLOVENSKI VASI

V soboto, 30. aprila, zvečer se je v Slovenski vasi predvajal odlikovan film "Rudar".

Ko so povabljeni vstopali v dvorano Hladnikovega doma so bili postreženi z domačimi piškoti in toplim čajem. Kmalu zatem in v spremljavi prijetne glasbe, se je publika usedla in uživala film.

Omenjeni film je bil posnet po avtobiografskem romanu "Nihče" Mehmedalije Alića, ki je kot otrok prišel v Slovenijo iz Bosne. To ni dokumentaren temveč dramski film režiserke Hanne Slak, ki verodostojno predstavlja, kako je ta rudar odkril množično grobišče v zapuščenem rudniku Barbara rov v Hudi Jami.

Film je govoren v slovenščini in bosanščini, imel je pa tudi podnapise v španščini.

Ob koncu predvajanja se je kulturni referent društva zahvalil vsem navzočim, še posebno pa tistim, ki so omogočili in prisrkočili na pomoč in tudi predlagal naj bi bil film kot uvod v mesec junij, ko se bomo spominjali vseh žrtev vojne in komunistične revolucije na slovenskem in tudi izkoristil priložnost, da je že v naprej povabil na udeležbo pri spominski proslavi, ki jo bo Društvo Slovenska vas predstavilo v Slovenski hiši prvo nedeljo v juniju.

V domu je bila nato na razpolago okusna večerja, med katero so rojaki imeli seveda čas za pogovor v lepi družbi. Navzoči so bili zadovoljni in izrazili željo da bi se taka srečanja ponovila.

Dino Grbec

17. MAJ | Nacionalni dan spomina na žrtve komunističnega nasilja

Vlada Republike Slovenije je določila, da se 17. maj vsako leto obeleži kot Nacionalni dan spomina na vse žrtve komunizma. Sklep je vlada utemeljila na civilizacijski normi, da povzročitelje nasilja in zla dejanja merimo po istih kriterijih, sledeč napotkom, da se prepreči ponovitev najbolj tragičnih dogodkov iz naše zgodovine.

Slovenija je v 20. stoletju trpela nasilje vseh treh totalitarizmov: fašističnega, nacističnega in komunističnega. Begunci, ki so po Drugi svetovni vojni morali zapustiti domovino in njihovi potomci, med njimi tudi člani slovenske skupnosti v Argentini, smo dolgo let bili med redkimi pričevalci o zločinih, ki jih je nad slovenskim narodom izvedel totalitarni komunistični režim. Skoraj 77 let smo morali čakati, da je te zločine obsodila tudi slovenska vlada in žrtvam priznala pravico do spomina.

Utemeljitev sklepa Vlade

Komunistično nasilje je na ozemlju današnje Republike Slovenije od poletja 1941 do januarja 1946 terjalo na deset tisoče nasilnih smrti civilnih oseb in vojnih ujetnikov. Komunistično nasilje pa je v desetletjih komunistične vladavine z vsemi oblikami kršenja človekovih pravic in svoboščin prizadelo še več sto tisoč prebivalcev Slovenije.

Komunistični umori posameznikov in družin so se pričeli jeseni leta 1941. Prvi množični komunistični pomor slovenskih civilistov pa se je zgodil 17. maja 1942, ko so partizani v soteski Iške, južno od Ljubljane, umorili 53 oseb, povečini pripadnike slovenskih Romov.

Pomor 17. maja 1942 v Iški je podrobno raziskan in zgodovinsko dokumentiran. Vlada komisija za vprašanja prikritih grobišč je leta 2017 izvedla izkop posmrtnih ostankov žrtev, povzročitelji so znani. Partizani 1. čete Šerčerjevega bataljona so tega dne umorili 53 oseb, 49 oseb romske ter 4 osebe slovenske narodnosti. Edina Rominja, ki je ušla pomoru v Iški, je bila nato umorjena na Gornjem Igu.

Med žrtvami je bilo 26 odraslih (nad 20 let), 2 mladostnika (15–17 let) in 24 otrok (pod 15 let). Med 26 odraslimi je bilo 14 moških in 12 žensk, med katerimi je bila ena na koncu 8. meseca nosečnosti. Večinoma gre za mlajše ljudi, stare med 20. in 30. leti.

Ta vojni množični zločin je prvi v vrsti mnogih, v katerih je komunistično partizansko gibanje zagrešilo hude vojne zločine in zločine proti človečnosti nad večjimi skupinami slovenskih civilistov in kasneje tudi vojnih ujetnikov. Ti zločini so dosegli vrh po koncu druge svetovne vojne spomladi 1945, ko je bilo v nekaj tednih umorjenih več kot 15.000 oseb oz. en odstotek prebivalstva tedanje Slovenije. Poleg tega je bilo spomladi 1945 in tudi pozneje na območju Republike Slovenije umorjenih več deset

[instagram.com/gov.si/](https://www.instagram.com/gov.si/)

Sveta maša v cerkvi Marije Pomagaj

Tudi v Buenos Airesu smo obeležili Nacionalni dan spomina na žrtve komunističnega nasilja.

Društvo Zedinjena Slovenija je slovenske rojake povabilo k sv. maši v cerkvi Marije Pomagaj, saj ni boljšega spomina na pokojne kot prav molitev zanje. Čeprav je bilo vabilo razposlano tik pred dogodkom in je bil dan navaden delavnik, so se Slovenci odzvali nanj s številno udeležbo.

Pred spominsko ploščo, na kateri nas besede dr. Tineta Debeljaka vabijo k spominu in molitvi za pokojne žrtve, je stal šopek rož in prižgana sveča. Pod to ploščo danes počivajo ostanki številnih slovenskih rojakov, ki so zaradi komunističnega nasilja morali zapustiti svojo predrago domovino.

Maševal je delegat, dr. Jure Rode, s sodelovanjem g. Francija Cukjatija. Prisotni so bili tudi zastopniki slovenskih domov in organizacij v Argentini.

IZJAVA

Društvo Zedinjena Slovenija, krovna organizacija slovenske povojne skupnosti v Argentini, pozdravlja pobudo Vlade Republike Slovenije, da se 17. maj vsako leto obeleži kot Nacionalni dan spomina na žrtve komunističnega nasilja.

Za mrtve ne bodi mrtev! - je zapisano na spominski plošči v naši cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu. V njej se že desetletja vsako prvo nedeljo v juniju zberemo, da se poklonimo žrtvam, ki jih je v naši skupni domovini povzročila vojna in bratomorni boj slovenskih komunistov za oblast.

Številne evropske države so v zadnjih desetletjih že obsodile vse tri totalitarizme, ki so v 20. stoletju na svetu povzročile milijone nedolžnih žrtev. Dokazano je, da je v Sloveniji za največje število žrtev odgovoren prav komunizem. Zato je skrajni čas, da tudi Slovenija jasno obsodi zločine, ki jih je nad našim narodom storila ta brezbožna ideologija.

Naša skupnost je zrastle iz globokih korenin, prepojenih z njihovo krvjo.

Molimo za pokojne!

Zedinjena Slovenija
Buenos Aires, Argentina - maj 2022

KNJIŽNI SEJEM *Feria del Libro*

Naša rojaka Sonia Tomazin in Jože Lenarčič sta bila prisotna na letošnji izdaji buenosaireskega knjižnega sejma "Feria del Libro".

Sonjina *Adiós a tu dolor de columna* je pred nedavnim izšla tudi v slovenščini, izdala jo je založba Družina pod naslovom: Adijo bolečine v hrbtu.

svobodnaslovenija.com.ar

Jože je avtor treh knjig: *Manojo de no-meolvides* (2008, v slovenščini Odrtgane spominčice), *Confidencias en el paraíso* (2012), zadnja je pa izšla v letu 2020 pod imenom *Habitantes de la soledad*.

svobodnaslovenija.com.ar

GREGOR PAPEŽ: *Povesti iz zdomstva in en esej*

HA HA, BEST SELLER!

Tako mi je odgovoril Andrej Rot, ko sem mu pravil, da sem zadnji izvod knjige dobil v Konzorciju. Šel sem namreč v knjigarno na Slovenski, ker mi je on sam omenil, da je knjiga izšla, in jo priporočil.

Gre za kratke zgodbe, pol izmišljene, pol resnične, iz slovenskih domov, klubov (in drugih krajev) v Argentini, tako kot so tudi nekatera imena v njih izmišljena ali pa resnična. Prvo besedilo je kratek esej "Filozof v veleblagovnici", gre za filozofa Slavoj Žižka, danes zvezdnika med slovenskimi filozofi.

Podrobneje o knjigi pa smo povprašali njegove avtorja Gregorja Papeža.

RF: Zakaj je na prvem mestu esej o slovenskem mislecu Žižku, čeprav naj bi bila knjiga zbir zgodb zdomcev?

GP: Knjiga je bila mišljena kot „povesti“, v glavnem v zvezi z zdomstvom, je pa založnik Andrej Lokar želel vključiti tudi ta esej, ki je bil prej objavljen v reviji Kuda Kdo. Se pravi, da je bila založnikova zamisel, ki pa ni brez neke logike, saj je nekaj teh povesti bilo objavljenih že v omenjeni spletni reviji. Lahko bi rekel, da je založnik združil gradivo. Esaj je nastal potem, ko je Andrej nedavno srečal Žižka v trgovini in ga vprašal, ali bi ga smel fotografirati. Sliko mi je takoj poslal. Na njej sem videl človeka s palico, a to je bila optična prevara, saj je tista „palica“ bila v resnici črna črta stika blagajniškega pulta in tal, ki se je dotikala mobilnega telefona v Žižkovi roki. Tako mi je prišlo na misel primerjati tisto sliko s pesnikom v zdomstvu, ki s težavo in s pomočjo palice vleče za seboj svojo človeškost in pušča za sabo eno stoletje, ki odhaja za večno za vrati pandemije.

RF: Kako si - ali sta z Andrejem - prišla do te ideje, prevoda, izdaje v Sloveniji?

GP: Pravzaprav je bil tisti, ki je želel objaviti te povesti, Vinko Rode. V začetku je bilo samo nekaj gradiva. Zgodbe sem mu redno pošiljal po elektronski pošti. Pred tem sem občasno pisal kratke zgodbe za neko spletno stran v Mendozi, včasih je to bila tudi kaka povest, ki se je dotikala vsebin slovenske skupnosti.

Leta 2018 sem živel v Cordobi, v Buenos Airesu pa sem se srečal z Vinkom in Andrejem.

Slednji se je odločil, da bi zbral povesti, jaz bi napisal še kakšno in tako bi bila sestavljena zbirka zgodb. Tokrat sem zgodbe pisal v Cordobi, Andrej pa jih je prevajal in pripravljal za knjigo. Nekaterih ni uvrstil, večino pa.

Kljub temu da je "zdomstvo" bilo prikazano v prizorih, ki so se dogajali v domovih, na primer sobotno balinanje pozno v noč, je v knjigi tudi nekaj povesti o drugih temah, saj nam je tistim, rojenim v Argentini, pojem "zdomstvo" nekoliko abstrakten. Temu je botrovalo tudi dejstvo, da sem tedaj bival v Cordobi, provinci, ki je bila vselej močno prisotna v argentinski zgodovini.

Tu se ne moreš izogniti hoji po sledih neke preteklosti, ki je ne moremo zanikati. Česa takega ni mogoče čutiti v Buenos Airesu, kjer se preteklost nenehno izgublja.

Končno je Andrej našel neko rdečo nit, ki družji vseh dvanajst izbranih povesti. Prevdeno jih je poslal Andreju Lokarju, ta pa je nekatere objavil v spletni reviji.

RF: Zgodbe so izmišljene, a tudi resnične. Večkrat lahko prepoznaš primere, ki so se v resnici zgodili.

GP: So določene reči, ki ti ostanejo v spominu. Na primer gledanje prekaljenih borcev, kako kegljajo, kako premikajo telo ... kako se navdušujejo nad vsako igro. Navsezadnje je bila to edina zabava za najstnika brez denarja, da je šel kam ven. V spominu mi je tudi, kako sem večkrat obiskal Maksa Loha. Jaz sem jih imel petnajst, on pa je bil že v letih. Jaz sem se dolgočasil, on pa se je znal zabavno pogovarjati. Bila sva samotarja, med nama pa je bilo tisoč let razlike. On je bil svoj čas sodnik v Jugoslaviji, tu pa vratar v tovarni. Od njega sem slišal izraz "prišel je na numere" (pršu je na numere). V Cordobi sem spoznal sorodnike dr. Zelaye, ki je bil svoj čas zelo poznan na severu države; od daleč so hodili k njemu, imel je sposobnost, da je takoj, brez rentgenske slike ali analiz, diagnosticiral – ne da bi se zmotil! On je na primer resnični junak, ki je vključen v povesti, večina pa je izmišljenih. Resnične so nekatere situacije, tudi nekateri liki ...

RF: Knjigo je izdalo in založilo umetniško društvo KUD KDO. Ali razmišljate, da bi knjigo natisnili tudi v Argentini ali ponatisnili to slovensko izdajo?

GP: Ne verjamem, da bi knjiga izšla tudi v Argentini. Pripomnim naj, da bi pri tako svobodnem načinu, kot je napisana, potrebovali

založbo in urednika brez preveč predsodkov. Čeprav je očitno, da so nekateri izrazi karikirani, so na meji politične korektnosti, skoraj vulgarni – nikdar se nisem branil tega –, je tista svoboda nekaj, kar se dogaja samo med pisateljem in založnikom. Tu oba sprejemata eden drugega, čeprav je založba kar konservativna.

Knjiga nima predgovora, pač pa spremno besedo Andreja Rota, v kateri opiše avtorja, njegovo delo in delovanje ter na kratko tudi vse objavljene zgodbe. Prevod je odličen, pravzaprav sploh ne morem govoriti o "prevodu", ker ne poznam izvornika. Nekaj podobnega sem čutil, ko sem prebiral Prenzov roman "Samo drevesa imajo korenine", to je, da je odlično napisano (v slovenščini), tekoče, brez zatikanj, z izbranimi besedami, skratka brezhibno. Ob tej priložnosti sem prosil Andreja Rota, da še sam kaj pove o Gregorjevih povestih.

AR: Po tistih izkušnjah s knjigami, ki jih je Gregor objavil (na lastno pest in žep, npr. Plavaj, Nikdar, E.), se njegove sile, navdih in želje niso izčrpale. Na Radiu Slovenija je objavil zgodbo Post (prevedel jo je Gregor Batagelj), objavljene so bile tudi nekatere njegove pesmi ... Pri tem so nekateri (med njimi je bil prav gotovo Vinko Rode najbolj vztrajen) želeli, da napiše še druge zgodbe. Gregor jih je bil poln in tako jih je začel oblikovati, drugo za drugo, dokler ni postalo jasno, da se jih je nabralo lep šop. Prve objave so bile na radiu, nato na spletni strani revije Kulturnometniškega društva Kdo. Med tem je sveženj zgodb že romal od založbe do založbe, a pravega zanimanja za objavo knjige ni bilo. Vendar knjiga je bila pripravljena že leta 2018. In čakala. Pojavil se je tudi sponzor, ki bi omogočil izid knjige, vendar ne v Argentini ne v Sloveniji ni bilo založnika, ki bi sprejel izziv, dokler se ni urednik spletne revije KUD Kdo Andrej Lokar, ki je do lani objavil tri Gregorjeve zgodbe in esej Filozof v veleblagovnici, odločil za natis knjige. Tako je knjiga izšla decembra 2021, Gregor pa je dobil prve izvode sredi januarja 2022.

Hvala obema za pogovor. Želim, da bi se va-jino sodelovanje še nadaljevalo!

(Karikature so tudi delo Gregorja Papeža: na eni Rok Fink in Andrej Rot, druga je njegov avtoportret.)

Rok Fink
Lektoriranje: Tjaša Lorbek

ZBORNİK »ZDAJ GRE ZA SLOVENIJO!« NA SPLETU

Z veseljem sporočamo, da je naš zbornik *Zdaj gre za Slovenijo!* že dostopen iz vsake elektronske naprave s klikom na tej povezavi:

[»Zdaj gre za Slovenijo!«](#)

KONČNO BOMO SLIŠALI REBEKO LOKAR V ŽIVO

Giuseppe Verdi:
NABUCCO – Teatro Colón

Pred dvema letoma smo objavili članek, ki ga tu ponavljamo, saj je bila operna sezona v Colónu ukinjena zaradi pandemije, ki se je ravno takrat pojavila.

Komaj je zaključila z Amelio (Ples v maskah) z odličnim mehiškim tenoristom Ramonom Vargasom v Las Palmas na Kanarskih otokih, je v začetku maja slovenska sopranistka Rebeka Lokar prispela v Buenos Aires ter takoj začela z vajami. Delila bo zasedbo z Guadalupe Barrientos, ki je pred dobrim mesecem pela Carmen v Mariborski operi (celotno opero si je možno ogledati na <https://youtu.be/ZsZl-8g2YYtw>):

Youtube

Na medmrežju je dostopnih tudi kar nekaj posnetkov od gospe Lokar.

Ker sta napovedani dve zasedbi, tu sporočamo, na katere večere bo nastopala naša rojakinja, in sicer 31. maja ter 2., 5., 8. in 11. junija.

svobodnaslovenija.com.ar

Rok Fink
Lektorirala Tjaša Lorbek

POPIS PREBIVALSTVA V ARGENTINI | Kako pa v Sloveniji?

Popisi so najpomembnejši in najboljšeje primarni vir statističnih informacij in dajejo možnost primerjave sprememb skozi čas. Državam zagotavljajo informacije o posameznikih, gospodinjstvih in ekonomskem in socialnem položaju prebivalstva.

Najstarejši znani popisi prebivalstva so bili opravljeni v Egiptu leta 3050 pred Kristusom in na Kitajskem leta 2238 pred Kristusom, ko je cesar Yao naročil izdelavo splošnega popisa, ki je zbral podatke o položaju kmetijstva, industrije in trgovine. V vseh starih civilizacijah, kot so Babilon, Egipt, Kitajska in Rim, je bilo štetje prebivalstva običajno. V Svetem pismu je v 4. Mojzesovi knjigi omejen popis vseh moških, starejših od 20 let. Jezus se je rodil v Betlehemu zaradi popisa prebivalstva...

V Argentini so letos izvedli nov popis prebivalstva. Kot novost je bil popis izveden v dveh fazah: med 16. marcem in 18. majem je prebivalstvo imelo možnost, da na vprašalnik odgovori prek spleta. Druga faza popisa je bila izvedena 18. maja, s tradicionalno akcijo popisa s terensko metodo. Popisni vprašalnik je vseboval 56 vprašanj.

V letošnjem popisu najdemo, poleg že običajnih klasičnih točk, tudi vprašanja o etičnem samoprepoznavanju in samodojemanju spolne identitete. In pa še nekatera, ki kažejo na veliko socialno ogroženost: ali ima vaša hiša streho in talno oblogo? imate pitno vodo in dostop do kanalizacije?

čajnih klasičnih točk, tudi vprašanja o etičnem samoprepoznavanju in samodojemanju spolne identitete. In pa še nekatera, ki kažejo na veliko socialno ogroženost: ali ima vaša hiša streho in talno oblogo? imate pitno vodo in dostop do kanalizacije?

Kako poteka popis prebivalstva v Sloveniji?

Prvi popis prebivalstva na slovenskem ozemlju je naročila cesarica Marija Terezija, izvedli pa so ga 31. oktobra 1857. Nato so bili popisi v okviru tedanje Avstro-Ogrske izvedeni še v letih 1869, 1880, 1890, 1900 in 1910. Med prvo in drugo svetovno vojno sta bila v Sloveniji samo dva popisa, in sicer leta 1921 in 1931. Po koncu druge svetovne vojne so jih v okviru Jugoslavije izvedli šest: leta 1948, 1953, 1961, 1971, 1981 in 1991.

Prvi popis v samostojni državi je bil izveden marca 2002. Po končnih podatkih tega popisa je v Sloveniji živelo 1.964.036 prebivalcev, kar je 2,6 odstotka več, kot so jih naštevali v popisu leta 1991.

Od leta 2011 Slovenija popise prebivalstva izpeljuje na registrski način: brez terenskega

dela, s povezovanjem podatkov iz številnih administrativnih in statističnih podatkovnih virov. S tem je Slovenija postala ena tedaj redkih evropskih držav, ki so popis prebivalstva izvedle registrsko. Prva na svetu je bila Danska, sledili sta Nizozemska in Finska, v letu 2011 pa so ga poleg Slovenije izvedle še Andora, Avstrija, Belgija, Islandija, Norveška in Švedska. V letu 2021 so ta način sprejeli tudi Litva, Latvija, Španija in Turčija.

Pomembna prednost registrskega popisa prebivalstva je to, da omogoča, da se popisi izpeljujejo pogosteje, in ne le vsakih deset let. V Sloveniji so po letu 2011 popis v taki obliki izpeljali še v letih 2015, 2018 in 2021. Večino vsebin o prebivalcih, ki so bile nekoč samo »popisne« (npr. izobrazba, status aktivnosti), izpeljujejo zdaj iz obstoječih registrskih podatkov vsako leto in tako uporabnikom ni treba več čakati nanje celo desetletje.

Po zadnjih uradnih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije ima Slovenija 2.107.180 prebivalcev, povprečna bruto plača je v višini € 1.927,08, stopnja brezposelnosti je 4,5% aktivnega prebivalstva, letna realna rast Bruto domačega proizvoda je 9,8%, letna stopnja inflacije pa je 6,9%.

CENSO POBLACIONAL EN ARGENTINA | Cómo es en Eslovenia?

Los censos son la fuente primaria más importante y amplia de información estadística. Dada su periodicidad es posible comparar los cambios en el tiempo. Sus resultados suministran información acerca de las personas, los hogares y las viviendas.

Los censos más antiguos que se conocen son el realizado en Egipto en la Dinastía I, en el año 3050 a.C y en China en el año 2238 a.C, cuando el emperador Yao ordenó elaborar un censo general que recogía datos sobre la actividad agrícola, industrial y comercial. En antiguas civilizaciones como Babilonia, Egipto, China y Roma era normal que se elaboraran recuentos de la población. Antecedentes de censos aparecen en textos de varias religiones. Por ejemplo en la Biblia, en el libro de los Números, se menciona un censo de población en el que se contarían los varones mayores de 20 años aptos para ir a la guerra. Jesús nació en Belén por "culpa" de un censo..

En Argentina se realizó este año un nuevo censo poblacional. Como novedad, el censo se realizó en dos etapas: entre el 16 de marzo y el 18 de mayo la población tuvo la posibilidad de responder el cuestionario censal en forma digital. La segunda etapa del relevamiento se llevó a cabo el miércoles 18 de mayo

con el tradicional operativo presencial de barrido en todo el territorio nacional. El cuestionario censal incluyó 56 preguntas. A partir de este censo se incorpora por primera vez la posibilidad de responder sobre el autorreconocimiento étnico y de autopercepción de identidad de género. Y también algunas preguntas que indican la situación social del país, referidas al estado de las viviendas, al acceso al agua potable y cloacas.

Cómo es el censo en Eslovenia?

El primer censo poblacional en territorio esloveno fue ordenado por la emperatriz María Teresa y se llevó a cabo el 31 de octubre de 1857. Luego, los censos dentro del entonces Imperio Austro-húngaro, se realizaron en 1869, 1880, 1890, 1900 y 1910. Entre las guerras mundiales sólo hubo dos censos en Eslovenia, en 1921 y 1931. Después de la Segunda Guerra Mundial, siendo Eslovenia parte de Yugoslavia, se realizaron seis censos: en 1948, 1953, 1961, 1971, 1981 y 1991.

El primer censo en el estado independiente se realizó en 2002. Según los datos finales de ese censo, había 1.964.036 habitantes, 2,6%

más que en el censo de 1991.

Desde 2011, Eslovenia lleva a cabo el censo poblacional en forma registral: sin trabajo de campo, mediante la combinación de datos de numerosas fuentes administrativas y estadísticas. Con esto, Eslovenia se convirtió en uno de los primeros países europeos que realizó el censo en forma registral. La primera del mundo en utilizar ese sistema fue Dinamarca, seguida de Holanda y Finlandia. En el año 2011 adoptaron el sistema registral Eslovenia, Andorra, Austria, Bélgica, Islandia, Noruega y Suecia. En 2021 se sumaron a este método Lituania, Letonia, España y Turquía.

Una de las ventajas del método registral es que permite realizar censos de población con mayor frecuencia y no sólo cada diez años. En Eslovenia se realizaron censos poblacionales en 2015, 2018 y 2021.

Según los últimos datos oficiales de la Oficina de Estadística de la República de Eslovenia, hoy viven en Eslovenia 2.107.180 habitantes, que perciben un salario bruto promedio de 1.927,08 euros, la tasa de desempleo es del 4,5% de la población económicamente activa, el crecimiento interanual del Producto bruto interno fue del 9,8% y la tasa anual de inflación fue del 6,9%.

ESLOVENIA UNIDA ASOCIACION CIVIL | Personería Jurídica: Decreto N° 1933/62

CONVOCATORIA

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria y Extraordinaria, que se realizará el día 24 de junio de 2022, a las 19.30 hs. en la sede de la calle Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal, para tratar el siguiente:

ORDEN DEL DIA

1- Designación de dos asociados para reemplazar, conjuntamente con el Presidente y el Secretario, el Acta de la Asamblea.

2- Lectura del Acta de la Asamblea anterior.
3- Consideración de la Memoria, el Balance General, la Cuenta de Gastos y Recursos y el Informe de la Comisión Revisora de Cuentas, correspondientes a los Ejercicios comenzados el 1º de enero de 2020 y finalizado el 31 de diciembre de 2020 y el 1º de enero de 2021 y finalizado el 31 de diciembre de 2021.

4- Aprobación de la cuota social, a partir del 1ro. de enero de 2022.

5- Cesación de autoridades por vencimiento de mandatos y designación de nuevos

integrantes del Consejo Directivo y Comisión Revisora de Cuentas.

6- Designación del Tribunal de Honor y Disciplinario.

7- Ratificación de la convocatoria a asamblea general ordinaria y extraordinaria de fecha 11/5/2018 y de lo resuelto en la misma.

8- Autorizaciones.

Transcurrida una hora después de la fijada en la Convocatoria, la Asamblea se realizará conforme al artículo 16º de los Estatutos Sociales, con el número de los socios

presentes.

Al respecto se pone a disposición de los sres. asociados con suficiente antelación en la secretaría de la entidad y en el horario habitual la memoria, el inventario, el balance general, el estado de evolución del patrimonio neto, la cuenta de gastos y recursos, estado de origen y aplicación de fondos, anexos e informe de la Comisión Revisora de Cuentas y del Auditor correspondientes a los ejercicios económicos cerrados con fecha 31 de diciembre de 2020 y 31 de diciembre de 2021.

PRILOGA S SLIKAMI

Slovensko romanje k Mariji v Luján

Obletnica doma v Carapachay-u

KOLENDAR

21. maja

Validom - mladinska veselica
v Slomškovem domu

22. maja

Obletnica Slovenskega doma
v San Martinu

28. maja ob 20:00

- Koncert Mendoškega okteta
v Našem domu
- II. Meditirani Koncert - Šmarnice za
Marijo v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj

5. junija ob 10:00

Spominska proslava v Slovenski hiši

12. junija

Procesija sv. Rešnjega telesa

25. junija

Proslava ob Dnevu državnosti in
poslovljni večer Rast 51 v Slovenski hiši

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

MED

Na pobudo Republike Slovenije se vsako leto 20. maja proslavlja Svetovni dan čebel.

Kako je prišlo do pobude? Nekega septembrskega jutra 2014 se je predsednik Čebelarke zveze Slovenije peljal na delo in poslušal radijski program, v katerem so govorili o svetovnih dnevih in njihovem pomenu. Dobil je idejo, da bi tudi čebele lahko imele svoj svetovni dan. Od čebel je namreč odvisna tretjina vse hrane na svetu, zato je treba na to stalno opozarjati in jih zaščititi, saj so čebele že zelo ogrožene, z njimi pa tudi človek in narava. Še istega dne je zamislil povedal izvršnemu odboru zveze in predlagal, da se 20. maj proglašajo za Svetovni dan čebel. Tega dne se je namreč rodil Anton Janša (1734-1773), pionir moderne apikulture in eden največjih poznavalcev čebel v tistem času. Zato ga je cesarica Marija Terezija imenovala za stalnega učitelja čebelarstva v čebelarški šoli na Dunaju.

Pobudo sta podprla takratni minister za kmetijstvo, gozdo in prehrano Republike Slovenije in Vlada Republike Slovenije.

20. decembra 2017 je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela resolucijo, ki jo je podprlo 115 držav, tudi Argentina, in tako je 20. maj postal Svetovni dan čebel.

Človeštvo med nabira že zelo dolgo. Najstarejša upodobitev človeka, ki nabira med, se nahaja v jami v bližini Valencije v Španiji, je stara več kot 8000 let in prikazuje dva nabiralca medu, ki iz gnezda divjih čebel odstranjujeta med in satje. Pri delu uporabljata lestve, vrvi in košare. Najstarejše ostanke medu so arheologi našli v Gruziji v glinenih posodah v grobovih, starih med 4700 in 5500 let. V starem Egiptu so med uporabljali kot sladilo za pecivo in za balzamiranje trupel. V Indiji je uporaba medu v duhovne in zdravilne namene opisana v spisih, ki so starejši od 4000 let.

Slovenija ima avtohtono čebelo – Kranjska sivka, ki je druga najbolj razširjena na svetu. Ima pa tudi nešteto pregovorov o medu:

• Na med se lovijo mušice, na sladke besede – norice.

• Ne mogle imeti medu bi čebele, če žela strupenega ne bi imele.

• Dobra beseda je kot med: sladka za dušo in zdravilo za telo.

• Besede so kot čebele: imajo med in želo.

• Prava ljubezen je slajša kot čebelji med.

• Če hočeš točiti med, ne mlati po panjih.

• Brez potu, ni medu.

• Zakonska zveza je kakor z medom namazan križ: med se polije brž, a križ ostane.

• Ko zaženeš puščico resnice jo namoči v med.

• Med dela čast čebelam, ljubezen pa človeški duši.

• Medena usta vrata odpirajo.

Izbral: Jože Jan

SLOVENSKI MENDOŠKI OKTET

KONCERT
"VINSKIH PESMI"
SOBOTA, 28. MAJA, OB 20. URI
NAŠ DOM SAN JUSTO

VSTOP NA KONCERT PROST.
VESELI BOMO VAŠIH PROSTOVOLJNIH PRISPEVKOV.
PO KONCERTU JE NA RAZPOLOGO VEČERJA
PRIJAVE DO 26. MAJA NA TEL. 15 6282 2061 (SONJA MIKLIC)
HIPOLITO YRGOYEN 2756 SAN JUSTO

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Zveza slovenskih mater in žena
BUENOS AIRES - ARGENTINA

Skrinja spominov

PREDSTAVA
ohranjenih predmetov
iz Slovenije preko begunstva
v Argentino

PROSLAVA V ČAST DOMOBRANSKIM ŽRTVAM VOJNE
IN KOMUNISTIČNE REVOLUCIJE NA SLOVENSKEM

Jaz sem vstajenje

Nedelja, 5. junija 2022, ob 10. uri

V cerkvi Marije Pomagaj sv. maša za vse slovenske žrtve vojne in komunistične revolucije
Pred spomenikom poklon in molitev
V dvorani škofa Rožmana spominski govor inž. Jožeta Lenarčiča in akademija v izvedbi članov Društva Slovenska vas

ODRSKA PREDSTAVA
Besedilo: Martin Sušnik

ZEDINJENA SLOVENIJA
Slovenska hiša msgr. A. Oreharja
Ramón L. Falcón 4158, CABA

SLOVENSKI DOM SAN MARTÍN

62. OBLETNICA

V NEDELJO, 22. MAJA 2022

Pozdravljeno, življenje

10.00 Sveta maša v zavodu Srca Jezusovega
11.15 Dviganje zastav na dvorišču doma
11.45 Kulturni program
13.15 Družinsko kosilo

Lepo vabljeni!

Prijave za kosilo do 19. maja na 1131493739 (Monika Verbic)
Ramón Carrillo 2362 - San Martín

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Svobodno Slovenijo podpirajo

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE ZA SLOVENCE V
ZAMEJSTVU IN PO SVETU

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podrój e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC
ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES
ASOCIADOS

oblak